ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Чырвоная Зьмена

№ 288 (1255) || НЯДЗЕЛЯ, 14-га сьнежня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 „
6 месяцаў	1 р. 80 „
1 год	3 р. 30 „

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

Пабудуем самалёт імя X зьезду ЛКСМБ

На агульным сходзе комсамольскага колектыву чырвонаштандартнага Менскага окурзаводу „Бальшавік“ прапрацавана пытаньне аб падрыхтоўцы да X зьезду ЛКСМБ і IX зьезду УсеЛКСМ.

Падрыхтоўчая праца да зьездаў праходзіць пад кутом гледжаньня барацьбы за генэральную лінію партыі і комсамола, і мацаваньня абараназдольнасьці нашай краіны.

Мы, комсамольцы окурзаводу „Бальшавік“, прапануем пабудаваць самалёт імя „Х-га зьезду ЛКСМБ“ і ўносім 300 р. Выклікаем пасьледаваць нашаму прыкладу ўсе комсамольскія організацыі Беларусі.

КОЛЕКТЫЎ ЛКСМБ.

II СЭСІЯ ЦВК БССР

КАНТРОЛЬНЫЯ ЛІЧБЫ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР НА 1931 ГОД

ДАКЛАД СТАРШЫНІ СНК БССР ТАВ. М. М. ГАЛАДЗЕДА*)

Рабочая кляса БССР і ўсяго Савецкага Саюзу, пад кіраўніцтвам сваёй комуністычнай партыі, перамагаючы шаленае супраціўленьне клясавага ворага—кулака, шкодніка, нацыянал-дэмократа, нэпмана,—пасьпяхова праводзіць разгорнутае соцыялістычнае наступленьне па ўсім фронце.

Мы ўступаем у 3-ці год пяцігодкі з перавыкананьнем пляна ў першых двух гадох гэтай пяцігодкі.

Вось факты пасьпяховага выкананьня другога году пяцігодкі.

Конкрэтныя вынікі другога году пяцігодкі

На прамысловасьці. Капітальнае будаўніцтва па прамысловасьці ВСНГ было выканана на суму 43 міл. рублёў супроць пляну, які быў вызначан на гэты год у 40 міл. руб. Адначасова мы вызначылі для сябе, разьлічваючы на мобілізацыю ўнутраных рэсурсаў нашай рэспублікі, плян капітальнага будаўніцтва ў 48 мільёнаў руб., разьлічваючы, што мы мобілізуем энэргетычныя і матар'яльныя рэсурсы для выкананьня пляну ў большым размеры, чымся мы зацьвердзілі.

Такім чынам, мы маем наступны процант выкананьня пляну капітальных работ: плян, які зацьверджан для абавязковага выкананьня, выканан на 107,5 проц., і пашыраны плян выканан на 90 проц., пяцігодкаю-ж вызначалася капітальнае будаўніцтва на год 1929-30 г. у 38,4 міл. руб.

Такім чынам у 1929-30 годзе мы маем вышэй пяцігодкі па капітальнаму будаўніцтву на 12 проц., а ў параўнаньні з 1928-29 г. капітальнае будаўніцтва павялічана на 73,7 проц.

Валавая продукцыя ўсёй прамысловасьці (у тым ліку і саматужнай) павялічылася супроць 1928-29 г. на 74,2 проц., што складае ў агульным аб'ёме ў грашовым выражэньні каля 400 міл. руб.

Па пяцігодцы на гэты год вызначаўся рост валавой продукцыі на 41 проц., альбо давядзеньне ў агульным аб'ёме да 323,3 міл. руб. Павышэньне вытворчасьці працы па прамысловасьці ВСНГ БССР мы выканалі на 24 проц. Пяцігодкай орыентовачна вызначаўся гэты паказьнік з павышэньнем на 18 проц. Зьніжэньне сабекошту прамысловай продукцыі па прамысловасьці ВСНГ БССР намі выканана на 9,7 проц., пяцігодкай орыентовачна проэктавалася 6,3 проц. Прырост рабочых, у параўнаньні з 1928-1929 г., у нас мяецца на 47,2 проц., альбо на 24,758 чал. Мы маем рост колькасьці рабочых у параўнаньні з лічбамі пяцігодкі на 11,4 тыс. чал., альбо перавышэньне меркаваньняў пяцігодкі на 17 проц.

Гэты фактар я, таварышы, асабліва хачу падкрэсьліць перад Сэсіяй Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту. Кожны з вас памятае аб тым, што барацьбу з беспрацоўем мы проэктавалі так, каб у канцы пяцігодкі паслабіць беспрацоўе, хоць па такой устаноўцы было шмат спрэчак. Ужо ў гэтым 1929-30 гаспадарчым годзе мы фактычна ліквідавалі беспрацоўе і перад намі паўстала новая проблема—гэта проблема організацыі рабочае сілы і падрыхтоўкі новых кадраў рабочых у нашы прадпрыемствы, у нашы будаўніцтва.

Фактар ліквідацыі беспрацоўя мае вялікае соцыяльна-эканомічнае значэньне. Мы па офіцыйных даных буржуазнай прэсы бачым, што ў кожнай капіталістычнай дзяржаве, пачынаючы ад нашай суседкі і канчаючы Паўночнымі Амэрыканскімі Штатамі, беспрацоўе расьце з галавакружальнай хуткасьцю.

Гэты фактар кажа аб пэрспэктывах пасьпяховага разьвіцьця соцыялістычнага будаўніцтва ў краіне пролетарскай дыктатуры і аб заняпадзе і паглыбленым крызісе капіталістычных дзяржаў і ўсае сыстэмы капіталістычнай гаспадаркі.

Перад намі паўстала ва ўвесь свой рост задача перабудовы работы органаў Наркампрацы і работы нашых гаспадарчых органаў, бо сёньня адным з асноўных лімітаў нашага капітальнага будаўніцтва і пасьпяховага выкананьня прамфінпляну зьяўляецца задача лепшай організацыі працы, задача фармаваньня новых кваліфікаваных кадраў рабочых.

Гэта адна з цэнтральных проблем усяго народна-гаспадарчага пляну—і на сёньняшні дзень, і на бліжэйшы год.

Найважнейшым фактарам пасьпяховага выкананьня прамфінпляну ў мінулым 1929-30 годзе зьяўляецца фактар праяўленьня новых соцыялістычных форм працы. Гэты фактар зьяўляецца амаль рашаючым. Як ніколі ў гэтым другім годзе пяцігодкі мы бачым праявы масавай ініцыятывы з боку пролетарыяту па організацыі новых соцыялістычных форм працы. Пацьвярджэньнем гэтага можа служыць тое, што мы змаглі за гэты год перавесьці на бесьперапынны тыдзень 71,3 проц. рабочых, соцспаборніцтвам ахоплены ўсе прадпрыемствы прамысловасьці ВСНГ БССР, ударніцтвам, як новым соцыялістычным мэтодам працы пролетарыяту па будаўніцтву соцыялізму, ахоплена на 1 кастрычніка 64,5 проц. рабочае клясы ўсіх прадпрыемстваў.

Гэта важнейшы фактар, які зьявіўся такім магутным стымулам перавыкананьня проэктыровак пяцігодкі ў другім же годзе.

Важнейшым пытаньнем у справе організацыі соцыялістычнай вытворчасьці зьяўляецца і тое, што ў мінулым годзе мы ўжо перавялі на 7-мі гадзінны рабочы дзень 43,2 проц. рабочых усяе прамысловасьці ВСНГ.

Якія вынікі мы маем па сельскай гаспадарцы за мінулы год? Іх можна характарызаваць наступнымі фактамі: пашырэньне пасеўнай плошчы (у параўнаньні з 1928-29 годам мы мелі на 3,5 проц., а ў параўнаньні з 1927-28 г.—на 9,5 проц.) узьняцьце ўраджайнасьці (у параўнаньні з 1928-29 г.—на 7,3 проц., а ў параўнаньні з 1927-28 г.—на 20,54 проц.), рост валавой продукцыі сельскай гаспадаркі (у параўнаньні з 1928-29 г. выразіўся ў 16 проц., а ў параўнаньні з 1927-28 годам гэты рост выражаецца ў 23,4 проц.), аб'ём валавой продукцыі сельскай гаспадаркі (у грашовым выражэньні) раўняўся ў 1929-30 годзе 783,4 міл. руб., пяцігодкаю-ж вызначаўся рост валавой продукцыі на ўсю пяцігодку на 59 проц. Як бачыце таварышы, мы выканалі за 2 гады пяцігодкі каля 50 проц. пяцігадовага заданьня па павышэньню валавой продукцыі сельскай гаспадаркі.

Асабліва, незвычайна вялікім дасягненьнем у галіне разьвіцьця сельскай гаспадаркі зьяўляецца фактар па павялічэньня ролі аграмаджанага сэктару ў ёй, г. зн. павялічэньне колгаснага і саўгаснага сэктару. Мы маем рост соцыялістычнага сэктару па пасеўнай плошчы к канцу 1929-30 гаспадарчага году да 18 проц. у той час, калі к пачатку гэтага году ўдзельная вага па сеўнай плошчы аграмаджанага сэктару (і колгаснага і саўгаснага) раўнялася 5,5 проц.

Асабліва вялікім паказальным аргумэнтам і з боку палітычнага, і з боку эканомічнага зьяўляецца роля аграмаджанага сэктару ў сельска-гаспадарчай вытворчасьці. Я вам ужо заявіў, што ўдзельная вага аграмаджанага сэктару ў пасеўнай плошчы павялічылася да 18 проц. У вытворчасьці-ж гэты сэктар займае наступнае месца: згодна орыентовачных даных, па валавой продукцыі гэтага году аграмаджаны сэктар займае 19,7 проц., па таварнай-жа продукцыі ён займае ўжо 46,3 проц. Вось, таварышы, гэтыя лічбы маюць асабліва важнае значэньне, бо яны зьяўляюцца вельмі важкім падстаўным аргумэнтам, які на практыцы пацьвярджае правільнасьць генэральнае лініі нашай партыі і савецкага ўраду на соцыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі па шляху яе колектывізацыі. Калі 13,2 проц. аграмаджаных бядняцка-серадняцкіх двароў, якія займаюць разам з саўгасамі 18 проц. па пасеўнай плошчы, ужо ў гэтым годзе сваёй працы даюць 19,7 проц. усёй валавой продукцыі сельскай гаспадаркі і 46,3 проц. усёй таварнай продукцыі. Гэта фактар, які запэўнівае таго серадняка і бедняка, якія пакульшто не ўвайшлі ў колгас, у сапраўднай карысьнасьці і выгаднасьці вядзеньня сельскай гаспадаркі колектыўным шляхам. Гэта таксама дае ў рукі пролетарскай дзяржавы, магутны вагар у справе паляпшэньня вытворчасьці сельскай гаспадаркі, у справе ажыцьцяўленьня аграпрацыйных і іншых пляноў па далейшаму будаўніцтву соцыялізму.

Таварышы, мы за адзін год працы разгорнутай колгаснай арміі з 13,2 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак далі першы ў гісторыі практычны прыклад таго, што простае аграмаджэньне сродкаў вытворчасьці, простае зьнішчэньне межаў, простае аграмаджэньне працоўных рэсурсаў бядняцкага і серадняцкага сялянства, элемэнтарнае аграномічнае паляпшэньне палёў колгасаў дае перавагу перад індывідуальным сэктарам па ўраджайнасьці на 22,1 проц. за адзін год. Такім чынам, таварышы, мы можам бачыць, што генэральная лінія нашай партыі разьлічаная на напружаныя тэмпы індустрыялізацыі Савецкага Саюзу, і на соцыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі па шляху яе колектывізацыі, цалкам пацьвердзілася. Гэтая лінія дае сёньня свае конкрэтныя вынікі.

Ужо толькі па вышэй адзначаных многіх важнейшых і асноўных паказчыках нашай работы за мінулы гаспадарчы год мы можам меркаваць, што пролетарыят Савецкага Саюзу, апіраючыся на колгасьнікаў і беднату вёскі, у саюзе з серадняком, пасьпяхова выконвае лёзунг партыі аб ажыцьцяўленьні пяцігодкі ў чатыры гады.

Вынікі выкананьня дзяржаўнага бюджэту мы маем наступныя: Дзяржаўны бюджэт намі быў канчаткова зацьверджан у суме 146378000 руб.; выканалі мы яго і па прыбытковай і па выдатковай частцы ў суме 152699000 руб. Значыць мы перавыканалі дзяржаўны бюджэт больш, чым на 6 міл. рублёў. Тлумачыцца гэта тым, што на працягу году мы мелі магчымасьць выявіць дадатковыя прыбытковыя рэсурсы, склаcьці дадатковы рэспубліканскі бюджэт і зацьвердзіць яго ў саюзных органах.

Мясцовы бюджэт у нас быў зацьверджаны ў 92200000 руб. і ён у асноўным выкананы цалкам.

Таварышы, мы можам сёньня пахваліцца ад імя Сэсіі ЦВК перад ўсімі працоўнымі Беларусі аб пасьпяховым праведзеньні ў жыцьцё напружаных тэмпаў соцыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

З паказаных лічбаў відаць, што мы ідзем вышэй, чымся проэктавалася пяцігодкай. Гэтыя дасягненьні, якія зьяўляюцца незвычайна вялікімі, магчымы былі толькі дзякуючы рашучай і пасьпяховай барацьбе на фронце соцыялістычнага наступленьня супроць усіх супраціўляючыхся, варожых нам клясаў, магчымы былі толькі дзякуючы рашучай барацьбе за генэральную лінію нашай партыі, барацьбу з правымі опортуністамі, нацыянал-опортуністамі і з права „левацкім“ блёкам Сырцова-Ламінадзе, у барацьбе з усімі адхіленьнямі ад правільнай лініі нашай партыі. Гэта зьяўляецца асноўнай умовай пасьпяховага выкананьня другога году пяцігодкі.

Таварышы, побач з велізарнымі дасягненьнямі ў нашым будаўніцтве, якія я вам паказаў, я павінен адначасна адзначыць, што мы не ўсе задачы, якія ставілі сабе конкрэтна на мінулы год, выканалі цалкам. У параўнаньні з пяцігодкай, гэта значыць з адпаведным праэктаваньнем пяцігодкай, на гэты год мы выйшлі з перавыкананьнем, але ў параўнаньні з тымі намёткамі кантрольных лічбаў на 29-30 год, якія мы ўзялі на сябе,—мы не ўсюды справіліся. Напрыклад, калі мы вышлі добра па валавой продукцыі прамысловасьці, а таксама і ў адносінах капітальнага будаўніцтва, то па якасных паказчыках мы маем усё-ж такі значнае недавыкананьне. Напрыклад, зьніжэньню сабекошту па ўсёй рэспубліканскай прамысловасьці мы вызначылі ў 11 проц., а выканалі па ўсёй прамысловасьці (у тым ліку і па мясцовай) на 8 проц. Гэта значыць, што мы 3 проц. недавыканалі ў зьніжэньні сабекошту прамысловай продукцыі. Продукцыйнасьць працы мы меркавалі падняць па прамысловасьці ВСНГ на 35 проц., а выканалі толькі на 24 проц.

Тут таксама, значыць, мяецца 11 пр. недавыкананьня. Мы перавыканалі адпаведныя меркаваньні пяцігодкі на гэты год, але задачы, якія ставілі ў гадовым разрэзе па якасных паказчыках, мы недавыканалі.

Гэтыя недахопы я падкрэсьліваю таму, што тэмпы нашага будаўніцтва зьвязаны і з якасьцю нашай работы, таму, што тэмпы соцыялістычнай індустрыялізацыі зьвязаны ў першую чаргу з выкананьнем якасных паказчыкаў нашай работы.

(Працяг дакладу будзе зьмешчаны ў наступных нумарах).

*) Даклад друкуецца ў значна скарочаным выглядзе.

Дзеньнік сэсіі

На вячэрнім пасяджэньні 11 сьнежня працягваліся спрэчкі па дакладу тав. Галадзеда.

Тав. Герынг (завод „Домбаль“, Барысаў) расказвае аб тым, як рабочыя заводу змагаюцца за выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну.

— За кастрычнік месяц наш завод выканаў прамфінплян на 101 проц., за лістапад—на 113 проц.

У адказ інтэрвэнтам і іх лёкаям беларускім нацдэмкратам, рабочыя „Домбаля“ даказваюць разгортваньнем соцыялістычнага спаборніцтва, організацыяй новых ударных брыгад, уступленьнем у вытворчыя манэўры і ўступленьнем у партыю.

Тав. Герынг высоўвае перад сэсіяй пытаньне аб тым, каб шырэй разгарнуць работу па здабываньню торпу.— Торп павінен замяніць дрывяны апал на шэрагу фабрык і заводаў.

На шэраг прадпрыемстваў Барысава, з-за бязрукасьці органаў працы, папалі чужыя нам элемэнты, якія шкодзяць нашай соцыялістычнай вытворчасьці. Так, напрыклад, на фабрыцы „Бярэзіна“ пазбаўлены права голасу чужак знарок зламаў каштоўны аўтомат. Трэба гнаць з соцыялістычнай прамысловасьці чужакоў і шкоднікаў.

* Тав. Семянкоў (Дрыбінскі раён) гаворыць аб безадказных адносінах на мясцох, да забясьпечаньня матар'яламі да будаўніцтва новых школ, сьвінарнікаў і г. д.

* Дэлегацыя Віцебскага Дзяржаўнага Політэхнікуму дакладвае:

— Дырэктывы партыі ў пытаньні падрыхтоўкі кадраў мы выконваем. Тэрмін навучаньня ў тэхнікуме скарочан з 4 да 3 гадоў. 85 проц. студэнтаў—рабочыя ад варштата і іх дзеці.

* Вытворчую програму за 1929-30 г. мы выканалі на 138 проц. Ударны квартал абвешчан ударным. Програму па ліцьцю кафстэрня тэхнікуму з 14000 кілё рам павялічыла да 21000.

— У адказ шкоднікам - спэцыялістым мы заяўляем, што новыя пролетарскія кадры спэцыялістых, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, прыкладуць усе сілы і энэргію, каб зьнішчыць усе прарывы, якія штучна ўтвараліся шкоднікамі на шляху пераможнага будаўніцтва соцыялізму.

— У адказ інтэрвэнта і іх прыхвасьням нацдэмократам мы заяўляем, што заўжды гатовы зьмяніць кнігу на вінтоўку, каб даць канчатковы адпор усім пасяганьням на СССР і яго фарпост—БССР.

„Ніводнай пядзі чужой зямлі мы не хочам, але і сваёй ні двага вяршка не аддамо“ (Сталін).

Удзельнік сэсіі т. Шастакоў (Брагінскі раён).

* Колгасьніца Анішчанка (Каралінскі р-н) гаворыць:

— З дапамогай рабочай клясы мы ўсё шырэй і шырэй разгортваем колгаснае будаўніцтва на вёсцы. Бедната і серадняк на злачынствы контррэволюцыянэраў—нац. дэмократаў адказваюць адзачай дзяржаве сваіх таварных лішкаў і ўступленьнем у колгасы.

* Тав. Паталенка (Багушэўскі р-н), кажа: Ініцыятыва працоўнай моладзі ў організацыі колгасаў не падтрымліваецца шэрагам раённых ўстаноў. Я прапаную організоўваць маладзёжныя колгасы, якія зьявіліся-б прыкладнымі і ўзорнымі гаспадаркамі.

У шэрагу раёнаў політычны ўзровень работнікаў сельсаветаў вельмі слабы. Трэба організоўваць масавыя курсы для работнікаў сельсаветаў.

* Тав. Шастакоў (Брагінскі р-н) кажа:

У адказ усім шкоднікам мы павінны ўзмацняць абараназдольнасьць нашай краіны і Чырвонай арміі.

— Наш раён мае 56 колгасаў, з якіх 13 організаваны за час уборачнай і асеньня-пасеўнай кампаніі. На гэтую колькасьць колгасаў мы маем толькі 4 складаныя малацілкі. 60 проц ураджаю яшчэ не абмалочана. Трэба ўзмацніць забесьпячэньне колгасаў машынамі.

* У Брагінскім раёне сёлета організоўваецца буйны агракомбінат. Пачынеша будаўніцтва цукровага заводу. Але да гэтай справы мы яшчэ слаба падрыхтаваны. У раёне няма ніякай літаратуры па пытаньню сяўбы цукровых буракоў. Да гэтага часу ў нас яшчэ ня было ні аднаго агранома-цукравіка НКЗ і Белколгасцэнтр павінны як найхутчэй аказаць нам дапамогу ў выкананьні гэтай велізарнай задачы.

* На ранішнім пасяджэньні 12-га сьнежня працягваліся спрэчкі па дакладу тав. Галадзеда.

* У спрэчках выступалі т. т. Клімёнкаў, Наройка, Супрун, Абрамсон, Вінаградаў, Сташэўскі, Платаў, Ягораў, Гарбачоў, Грысевіч.

* На вячэрнім пасяджэньні сэсіі з заключным словам па дакладу аб кантрольных лічбах народнай гаспадаркі на 1931 г. выступіў старшыня СНК БССР т. Галадзед.

* Сэсія ЦВК пастанаўляе кантрольныя лічбы народнай гаспадаркі БССР на 1931 г., прынятыя СНК БССР, у асноўным зацьвердзіць.

* Для распрацоўкі проэкту пастановы па дакладу абрана камісія.

* Пасьля гэтага зрабіў даклад Наркамфін БССР т. Мікуліч аб дзяржаўным бюджэце і адзіным фінансавым пляне БССР на 1931 г. і выкананьні бюджэту 1928-29 г.

СЛОВЫ РАЗЫХОДЗЯЦЦА З СПРАВАЙ

Перавыбары 8-мі сельсаветаў прайшлі пры слабым удзеле комсамольскіх ячэек

Сходы нездавальняюча наведваюцца выбаршчыкамі. Малы процант абраных у саветы колгасьнікаў і жанчын

Комсамол павінен забясьпечыць выкананьне дырэктыў партыі

Дамо ўдарны рух савецкай эстафэце

Выправіць памылкі на-хаду

З інформацыйнай сводкі № 1

аб ходзе перавыбараў саветаў у Беларускай ССР па становішчы на 10 сьнежня 1930 г.

На 10 сьнежня ўключна, у 8 раёнах БССР перавыбары праведзены па 12 сельскіх саветах і 99 выбарчых вучастках асобных саветаў.

Паступіўшыя папярэднія тэлеграфныя весткі аб выбарах у гэтых сельскія саветы і па выбарчых вучастках характарызуюцца наступнымі данымі:

1) лік насельніцтва ва ўзросьце 18 і вышэй гадоў—31838;

2) з іх пазбаўлена выбарчага права—409 або 1,28 проц.

3) усяго выбаршчыкаў—31429;

4) з іх жанчын—15698;

5) усяго зьявілася на выбары—21591, альбо 68,70 проц.;

6) з іх жанчын—9202, альбо 58,62 проц.

7) усяго выбрана ў члены саветаў—617;

8) з іх жанчын—85 альбо 13,78 пр.

9) комуністых—37, альбо 6,00 проц.;

10) комсамольцаў—37 альбо 06,00 проц.

11) рабочыя на вытворчасьці—6, альбо 0,97 проц.;

12) сельгасрабочых, батракоў і лясных рабочых—10, альбо 1,62 проц.;

13) Рабочых, якія знаходзяцца на савецкай, адміністрацыйнай і гаспадарчай рабоце па выбарах і вылучэньню—4, альбо 0,65 проц.

14) колгасьнікаў—102, альбо 16,53 проц.

15) аднаасобнікаў—477, альбо 77,31 проц.;

16) аднаасобнікаў, аслабаненых ад с.-г. падатку—270, альбо 43,60 проц.

17) плацячых падатак з надбаўкай—55, альбо 11,53 проц.

18) служачых і інш.—18, альбо 2,92 проц.

Гэтыя лічбы, па-першае, сьведчаць аб тым, што процант удзелу выбаршчыкаў у выбарах зьяўляецца недастатковым; па-другое, зусім нізкі пр. 1,62 проц.) сельгасрабочых, батракоў і лясных рабочых, якія зьяўляюцца асноўнай рабочай праслойкай у вёсцы; па-трэцяе,—недастаткова прадстаўлены ў гэтых перавыбраных саветах колгасьнікі і, па чацьвёртае, зусім недапушчальным зьяўляецца тое, што ў склад саветаў абрана зусім малая колькасьць жанчын (13,78 проц.).

Разам з гэтым неабходна адзначыць, як характэрны факт—значны процант (11,53 проц.) абраных аднаасобнікаў, якія плацяць с.-г. падатак з процантнай надбаўкай, прычым, калі па Бешанковіцкім, Вушацкім, Сьмілавіцкім, Крупскім і Парыцкім раёнах гэтых праслоек у складзе перавыбраных саветаў няма, дык па Лепельскім раёне процант іх дасягае 68,75, а па Коханаўскім 64,61.

Прыведзеныя факты вымагаюць ад усіх выбарчых камісій саветаў выканкомаў, партыйных організацый і савецкай грамадскасьці наступнага:

1) Дабіцца максымальнага ўдзелу ў перавыбарах саветаў усіх выбаршчыкаў, мабілізуючы ўсю масу іх, і ў першую чаргу батрацкія, бядняцкія, колгасныя і серадняцкія масы выбаршчыкаў, савецкі, профсаюзны і грамадзкі актыў навакол бальшавіцкіх лёзунгаў Ленінскай партыі і справаздачна-перавыбарчай кампаніі саветаў, як важнейшай палітычна-масавай кампаніі, пасьпяховае правядзеньне якое забясьпечыць далейшыя тэмпы нашага соцыялістычнага будаўніцтва.

2) Паставіць, як задачу,—максымальна забясьпечваючы ўдзел жанчын у справаздачна-перавыбарчай кампаніі, дабіцца рашучага зруху ў справе залучэньня перадавых савецкіх актывістак—жанчын у саветы і іх кіруючыя органы шляхам выбараў вядучы рашучую барацьбу з усякімі праявамі замаскаванага адціскаваньня апошніх, як выбары ў кандыдаты і іншае.

3) Дабіцца павялічэньня ў складзе саветаў комуністых, комсамольцаў, рабочых з вытворчасьці, сельгасрабочых, батракоў, лясных рабочых і колгасьнікаў з тым, каб забясьпечыць у рабоце новага складу саветаў партыйнае кіраўніцтва і пролетарскі ўплыў на ўсю іх дзейнасьць.

Цэнтральная Выбарчая Камісія ЦВК БССР.

12 сьнежня 1930 г.

Возерская ячэйка і хата-чытальня—у баку ад перавыбараў

10 сьнежня ў Самахвалавіцкім раёне распачаліся перавыбары сельскіх саветаў. Аднак, перавыбары засталі зьнянацку шэраг комсамольскіх ячэек. Так, напрыклад, Возерская ячэйка, ніякага ўдзелу ў падрыхтоўчай рабоце да справаздачна-перавыбарчай кампаніі не прымала. Комсамольцы, якія былі прымацаваны да паасобных вёсак, ні разу там не былі. Сходы працоўнай моладзі па пытаньню перавыбараў ячэйка не правяла. Ячэйка і піонэратрад не паклапаціліся падрыхтаваць лёзунгаў і плякатаў.

Не прымае ўдзелу ў падрыхтоўчай працы і Возерская хата-чытальня. Хатнік—комсамолец Казей—заўсёды трымае чытальню на замку. Ніводнай гутаркі з сялянствам аб значэньні перавыбараў сельсаветаў Казей не правёў.

Пост „ЧЗ"—Позьняк.

Праводзім сходы працоўнай моладзі

Комсамольская ячэйка пры колгасе „10-годзьдзе Кастрычнікавай рэволюцыі", Старадарожскага раёну, распачала падрыхтоўчую працу да перавыбараў сельсаветаў. Праведзен сход моладзі ў вёсцы „Новыя Дарогі". Працоўная моладзь прыняла ў сходзе актыўны ўдзел. Ячэйка праводзіць сходы і па іншых вёсках.

Сонцавей.

Хроніка ходу савецкай эстафэты па Каралінскім раёне

— Каралінскі РК ЛКСМБ у дапамогу справаздачна-перавыбарчай кампаніі сельсаветаў і правядзеньню савецкай эстафэты паслаў 12 чалавек лепшых актывістых на адзін месяц.

— На ініцыятыве комсамольцаў-настаўнікаў, культасьветных працаўнікоў і кооперацыйных работнікаў мястэчка Ельску сачалася соцыялістычная контрактацыя да канца [illegible]. Закантрактавана 15 комсамольцаў. Закантрактаваныя выклікалі на соцспаборніцтва ўсіх комсамольцаў, кооператараў, настаўнікаў і культасьветнікаў Каралінскага і Юраўскага раёнаў.

— У адказ інтэрвэнтам школьнікам і іх лёкаям сацыял-дэмократам, 12 чалавек колгаснай моладзі в. Стара-Высоцкая, з якіх большасьць былыя батракі, уступіла ў комсамол.

Комсамолец.

Савецкая эстафэта ахапіла ўсе глухія куткі

Засінцаўскі сельсавет, Каралінскага раёну, знаходзіцца ў адлегласьці 45 кілёмэтраў ад раённага цэнтру. Толькі некалькі год таму назад у сельсавеце панавала самагона-курэньне, п'янства, хуліганства і няпісьменнасьць. А цяпер па сельсавеце налічваецца 6 школ, якімі на ўсе 100 проц. ахоплены дзеці, падлеглыя абавязковаму навучаньню. Акрамя па ўсіх паселішчах працуюць сталыя лікпункты.

У сельсавеце налічваецца 6 колгасаў, з якіх два організаваны нядаўна ў вёсках Казіміраўка і Падгальле. Колгасьнікі організавалі брыгады па вярбоўцы ў колгасы аднаасобнікаў.

Больш 200 колгасьнікаў і аднаасобнікаў абвясьцілі сябе ўдарнікамі і разьбіліся на брыгады па правядзеньню савецкай эстафэты. Брыгады шмат дапамаглі ў выкананьні плянавых заданьняў па загатоўках і мобілізацыі сродкаў насельніцтва. Так, напрыклад, плян па збожжазагатоўках выкананы на 99 проц., бульбазагатоўках—97 проц.; плян па мобілізацыі сродкаў насельніцтва выкананы на ўсе 100 пр.

Галоўную ролю ва ўдарных брыгадах адыгрывае комсамольская ячэйка, ячэйка згуртавала вакол сябе больш 100 чалавек працоўнай моладзі, якая працуе сумесна з дарослымі.

Сельвыбарчая камісія выклікала на соцспаборніцтва два сельсаветы Украінскай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі — Жалоўскі і Салавічаскі, а таксама адзін сельсавет нашага раёну—Кузьміцкі, па лепшае правядзеньне справаздачна перавыбарчай кампаніі саветаў, выкананьне і перавыкананьне плянавых заданьняў загатовак і мобілізацыю сродкаў насельніцтва.

У сувязі з праводзімай савецкай эстафэтай, якая ахапіла дзесяткі і сотні колгасьнікаў батракоў, беднякоў і серадзякоў сельсавету, клясавая барацьба яшчэ больш абвастрылася. Кулацкая заможная частка рыхтуе свае кандыдатуры ў склад сельсавету і праводзіць шалёную агітацыю супроць мерапрыемстваў партыі і ўлады.

У адказ кулацтву і падкулачнікам, бедната і колгасьнікі яшчэ больш згуртоўваюцца вакол комуністычнай партыі і яе ленінскага ЦК.

А. Дарожка.

Уключыліся ў культэстафэту

Юравіцкі РК ЛКСМБ уключыўся ў савецкую эстафэту па перавыбарах сельсаветаў. Для дапамогі ячэйкам правесьці перавыбарчую кампанію накіраваны комсамольскія брыгады. Комсамольцы прымаюць удзел у разносцы позваў і скліканьні выбаршчыкаў на сходы.

Праводзяцца агульныя сходы моладзі па пытаньню аб задачах моладзі ў перавыбарах сельсаветаў.

Наказ фізкультурнікам

Прымаючы ўдзел у правядзеньні справаздачна-перавыбарчай кампаніі сотні тысяч фізкультурнікаў павінны будуць на справе давесьці сваю дапамогу партыі і ўраду ў выкананьні вялікіх задач соцбудаўніцтва.

Фізкультурнікі павінны правесьці масавую растлумачальную працу сярод дзесяткаў мільёнаў выбаршчыкаў, організаваць масавую праверку дзейнасьці саветаў і выканкомаў у галіне прасоўваньня ў рабоча-сялянскія масы Ф. К. і практычнага выкананьня імі пастаноў ураду СССР і БССР аб фізкультруху.

Выходзячы з гэтага, Вышэйшы Савет Фізкультуры прапануе ўсім фізкультурным організацыям:

Мобілізаваць фізкультурныя масы на павышэньне іх актыўнага ўдзелу ў барацьбе за промфінплян, за выкананьне плянахлебазагатовак, за ўмацаваньне тэмпаў суцэльнай колектывізацыі і на яе аснове ліквідацыі кулацтва як клясы, на выкананьне верасьнёўскай азовы ЦК УсеКП(б) і прэзыдыуму ВСФК СССР, пагалоўна ахапіўшы усіх фізкультурнікаў калёнамі ўдарнікаў вытворчасьці.

Уключыцца у культурны паход за ліквідацыю няпісьменнасьці, усеабуч, за кадры і соцыялістычную перабудову быту. Дабіцца, каб назва фізкультурніка непарыўна была зьвязана з назвай культармейца. На-баявому працаваць на вучастках культурнага фронту.

Шырокай крытыкай і самакрытыкай стану кіраўніцтва ФК рухам, праверыць як выконваюцца партыйныя і ўрадавыя дырэктывы аб фізкультурным руху, як выкананы кантрольныя лічбы па соц. дагавору з фізкультурнікамі заходняй вобласьці і дзейнасьць СФК, як органаў, якія забясьпечваюць дзяржаўнае кіраўніцтва ФК рухам.

Распрацаваць фізкультурныя наказы, завастрыўшы ўвагу на такіх пытаньнях, як: а) ажыцьцяўленьне плянавага фізкультбудаўніцтва (фінансавая спартыўна-тэхнічная база), б) падрыхтоўка кадраў (адчыненьне ФК навучальных устаноў і правядзеньне курсаў), в) палепшаньне ўрачэбнага абслугоўваньня фізкультурнікаў, г) палепшаньне якасьці пастаноўкі фізкультуры ў школе, у вытворчых саўгасных і колгасных гуртках, д) падпарадкаваньне працы фізкультуры задачам соцыялістычнай вытворчасьці і ўмацаваньня абароны краіны.

Перавесьці гэтыя мерапрыемствы на конкрэтную мову (пабудова спортпляцовак, салаў, стадыёнаў, водных і лыжных станцый, габінэтаў урачэбнага кантролю і г. д.), і дабіцца іх уключэньня ў агульныя наказы новым складам выканкомаў і сельсаветаў. Організаваць выстаўкі ФК работы на сходах выбаршчыкаў.

У агульныя друкаваныя справаздачы аб працы саветаў і выканкомаў, а таксама ў даклады на справаздачных сходах уключыць справаздачы аб фізкультурнай дзейнасьці.

Мобілізаваць фізкультурнікаў на дапамогу выбарчым камісіям па выяўленьню антысавецкіх элементаў і пазбаўленьню іх выбарчых правоў, організуючы гэтую працу ў першую чаргу ўнутры фізкультурных організацый. Праводзіць жорсткую лінію па ачышчэньню фізкультурнага руху ад клясавага ворага, адначасова весьці рашучую барацьбу з опортуністычнымі элементамі ў фізкультурным руху.

З мэтаю популярызацыі асноўных задач справаздачна-перавыбарчай кампаніі шырока разгарнуць масава-палітычную агітацыю (ка... валы на лёдзе, масавыя прабегі, ...ныя эстафэты па раёнах, крос... акраіны мастацкія фізкульт... страцы і інш.). Прыцягнуць ... правядзеньня мастацка-фізкульт...ных мерапрыемстваў усе маст... гурткі (харавыя, музычныя, ж... газэту і інш.) пры клюбах, ... дамох.

У пляны агітмасавай работ... перавыбарах саветаў дабіцца ... чэньня ўсіх раённых організа...

Вышэйшы Савет Фізкульт... абвяшчае ўсе гарадзкія і раё... СФК і бюро ФК пры гар. і ... профсаветах на падставе гэтага ... адкладна прапрацаваць конкр... і дасканалыя мерапрыемствы ... выкананьню гэтай дырэктывы, ... угледзіўшы ўдзел усіх вытвор... вясковых і школьных гуртко... і інш. і ўключыцца на правяд... не савецкай эстафэты. Абгавар... гэтыя мерапрыемствы на с... гуртоў, нарадах, агульна-гар... і агульна-раённых, забясьпечы... праяўленьне шырокай ініцы... у правядзеньні ўсіх мерапр...стваў з боку фізкультурных ... Скарыстаць для правядзеньня ... кампаніі сродкі па лініі агітмас... работы, сродкі адпускаемыя в... комамі на падрыхтоўку да вы... саветаў і інш.

Скарыстаць мясцовы і цэнтр... друк для асьвятленьня і ... леньня працоўных з ходам пер... барчай кампаніі, а таксама ўст... віць рэгулярную дасылку дак... (за дзесяць дзён) сводак па ... пытаньню ў ВСФКБ у дак... вызначаныя тэрміны.

ВСФ...

Юнкоры пішуць

• У вёсцы Забашэвічах (Бары... р-н) сярод моладзі ніякай пр... вядзецца. Комсамольская ячэйка ... уважна адносіцца да працы ... ладзьдзю.

С...

• Сьмілавіцкі РК ЛКСМБ нічо... робіць для таго, каб ульняць ... комсамолу на мобілізацыю ср... насельніцтва. Раённая орга... яшчэ ня ўключылася ў гэтую ...

Комсам...

• З-за бязьдзейнасьці комсам... ячэйкі комуны „Сейбіт" (Вузь... р-н) некаторыя комсамольцы п'янствуюць і хуліганяць.

Ячэйка на гэта не зьвяртае увагі.

• Комсамольская ячэйка пры ... се „Беларусь", Самахвалавіцкага ... ну, не працуе. Сходы ня скл... таму, што, як кажа сэкратар „няма калі".

Ку...

• Комсамольцы-колгасьнікі А... скай ячэйкі (Чашніцкі р-н) зья... ця актыўнымі працаўнікамі ў ... але дзякуючы слабой організа... ўпа ву комсамольскай ячэйкі ... гасе не адчуваецца. Комсамол... раца ў сваім соку, не прыц... беспартыйную моладзь на ... таму і дрэнна расьце ячэйка.

Даўгапол...

• Дрэнна працуе комсам... ячэйка места Абкомтрасту. ... ячэйкі ня стала на чале кіра... Некаторых комсамольцаў, як ... прыходзіцца пазбаўляць званьня ... нікаў.

Фрунзэўскаму райкому ком... патрэбна туды заглянуць.

• Комсамольская ячэйка „Прасьвет" (Мазырскі р-н) ... паперы. Міма ячэйкі праходзяць ... вялікія палітычныя кампаніі, як ... і бульбазагатоўкі. Палітычо... суты час.

ТАРМАЗЫ ГІГАНТА

Партыйнае, профэсыйнае, гаспадарчае і комсамольскае кіраўніцтва Гомсельмашу не мобілізавала масы на ліквідацыю прарыву

ПАТРАБУЕМ БЕЗАДКЛАДНАЙ ЗЬМЕНЫ ПАРТКІРАЎНІЦТВА

Стварэньне баяздольнага трохкутніка, мобілізацыя шырокіх рабочых мас забясьпечаць бальшавіцкія тэмпы ў ліквідацыі прарыва на заводзе

I. Экзамен ня здадзены

У прэзыдыум агульна - заводзкага бюро у комсамолу Гомсельмашу рабочыя зборачнага цэху—комсамольцы—падалі заяву:

— „Мы—Рудніцкая, Красік і Гарбіна—мобілізуем сябе на барацьбу супроць правааппортуністычнымі выхадамі на заводзе".

На гэтым-жа сходзе комсамол Гомсельмашу аслабаніўся ад правапортуністычнага бюро колектыву і абіраў новае. 26 маладых рабочых падалі заявы аб уступленьні ў комсамол.

На сходзе шмат было прамоў аб цяжкім стане сельмашу.

Гомсельмаш трыумфальна маршыруе ўніз і ўніз. У гэтым маршы завод не пераскочыў мяжу чорнай дошкі. Яна асталася з-заду, як куды лепшы паказчык, чым тая яма, у якой цяпер знаходзіцца Гомсельмаш.

Да пачатку ўдарнага кварталу Гомсельмаш не даваў соцыялістычнаму сэктару вёскі—400 сілосарэзак.

У шмат якіх колгасах і саўгасах з-за гэтага сарвалася сілосаваньне, жывёла ня мае кондэнсаваных кармоў, чым зьніжаецца і вырашэньне мясной проблемы.

На 1-га кастрычніка прамфінплян выкапан на 82 проц. Кастрычнік — пачатак ударнага кварталу—павінен быў пакрыць прарыў, але-ж даў тольк — 57 проц. У лістападзе Гомсельмаш зьнізіў да 36 проц.

1300 мэталістых Гомсельмашу ня здалі экзамену перад краінай, а з іх 1000 чалавек (70 проц.) рабочай моладзі.

Комсамол Гомсельмашу—авангард рабочай моладзі, а ў першую чаргу бюро колектыву, ня здолелі разгледзець праз правапортуністычныя акуляры прарыву і мобілізаваць сельмашаўскую моладзь на штурм.

Газэта „Сельмашэц" пісала:

— „Моладзі—70 проц., энтузіязму—0 проц., кіраўніцтва—0 проц." (ноль з палачкі).

Выгнаць непрыгодных

У бюро колектыву комсамолу, бюро цэхавых ячэек былі яшчэ і горшыя паказчыкі чым ся проценты. У вымерлых правапортуністычнай практыкі паказчыкі ішлі ў гору.

II. Стыхія, замест арганізаванасьці

Барацьба за прамфінплян адбывалася вельмі далёка ад комсамольскай арганізацыі. Толькі пасобныя комсамольцы давалі прыклад у вытворчасьці.

Цэхавыя ўспаміны засталіся ад пэхатых ячэек.

Аба ня ведалі на заводзе, у партколектыве, у гаркамоле аб становішчы гомсельмашаўскага комсамольскага кіраўніцтва?

Безумоўна ведалі, але маўчалі. Чакалі пакуль хто-небудзь пачне граміць. А можа не хацелі выносіць сьмецьця з хаты?

Заводзкая шматтыражка „Сельмашэц" патрабавала роспуску бюро комсамольскага колектыву. Толькі тады быў парушаны зарок маўчаньня. Бюро партыйнага колектыву толькі тады „азнаёміўшыся" з зьмешчанымі ў газэце матар'яламі, парашыла распусьціць бюро колектыву ЛКСМБ.

А дзе-ж было бюро партколектыву раней? Чым, як ня курынай сьлепатою, можна вытлумачыць такія тэмпы рухавасьці?

Праз некалькі дзён зьявіліся прадстаўнікі гаркамолу і бюро РКЛКСМБ пацьвердзіла рашэньні аб роспуску комсамольскага кіраўніцтва.

Тры месяцы прашло, як быў зьняты з працы за праваапортуністычную практыку дырэктар заводу—Амбражунас.

Месяц таму назад быў распушчаны і дэтэрмінова пераабраны заводзкі камітэт.

Чарговым актам быў роспуск бюро комсамольскага колектыву.

Зьмена профсаюзнага, комсамольскага кіраўніцтва, дырэктара заводу—быццам-бы добры вурок для заводзкіх організацый.

Але-ж гэтыя мерапрыемствы не паслужылі адпраўным пунктам для рашучай перабудовы ўсёй работы і пакрыцьця прарыву. Чаму гэта здарылася?

III. Сустрэчная хваля бязглуздзіцы

Адказ адзін—правапортуністычнае кіраўніцтва было выкалена з заводу, але-ж карэньні гэтага кіраўніцтва яшчэ засталіся

У часе перавыбараў завкому энтузіязм рабочых, накіраваны на ліквідацыю прарыву, даваў у дзень заводу—22-23 сілосарэзкі, пры програме выпуску—25-26 сілосарэзак у дзень.

Партыйная організацыя заводу, на чале з бюро партыйнага колектыву, не організавалі ініцыятывы рабочых.

Ініцыятыва падала, а разам з ёю выпрацоўка.

Каманды склад заводу, няўпэўнены ў перамозе, сваёй чыннасьцю зрывае ліквідацыю прарыву. І цяпер сярэдні штодзённы выпуск—4-7 сілосарэзак.

Часовы дырэктар заводу—член партыі Стэрлін—яшчэ і цяпер не дае адкрытага адказу, калі ў яго пытаюцца ці верыць ён у рэальнасьць прамфінпляну асобнага ўдарнага кварталу. Стэрлін пад узмоцненым націскам заводзкай грамадзкасьці дае загад аб распрацоўцы опэрацыйнага пляну, ліквідацыі прарыву і аб аформленьні ў офіцыйным парадку сустрэчнага прамфінпляну.

Новае заводакіраўніцтва дапусьціла грубую політычную памылку. Заводакіраўніцтва загадам прызначыла штаб па ліквідацыі прарыву: з дырэктара заводу, сэкратара партколектыву і старшыні заўкому. Заводакіраўніцтва, штаб, партыйны колектыў не орыентавалі ўсю масу рабочых, кожнага рабочага—быць усюды на заводзе штабістымі па ліквідацыі прарыву.

Рабочыя пры такой расстаноўцы сіл і організацыі справы былі адсунуты ў бок і засталіся ў ролі пасыўных маглядальнікаў.

Пры абгаварэньні сустрэчнага прамфінпляну рабочыя аднадушна, з вялікім энтузіязмам павысілі нормы выпрацоўкі.

Аб рабоце пляновага аддзелу і заводакіраўніцтва. У прасторных і шматлікіх пакоях шмат працаўнікоў. Рабочы можа блукаць па пакоях цэлы дзень, пытаццца ў насельнікаў гэтых пакояў—футляраў з ведамасьцямі і адносін—і нідзе не атрымаць яскравага адказу.

Усе імкненьні аўтара гэтых радкоў разам з прадстаўнікамі Гаркамолу і колектыву ЛКСМБ больш дэтальна азнаёміцца з пастаноўкай сустрэчнага прамфінпляну—канчаліся няўдачай

У пляновым аддзеле ня было амаль нікога. Хто быў выхадны, хто некуды адлучыўся. У ТНБ працаўнік профэсарскага выгляду пачаў чытаць нам лекцыю аб задачах ТНБ у СССР, на Гомсельмашы. Мы вымушаны былі сьпешна эвакуявацца з пакою ТНБ, бо лекцыя прымала досыць зацяжны характар. А лічбаў так і не дабіліся.

Янка ківае на Пятра

Такая-ж разгубленасьць, як у заводакіраўніцтве, умацавалася і ў бюро партыйнага колектыву.

Бюро ня толькі не здолела мобілізаваць парторганізацыю, рабочую масу заводу, але сваімі „устаноўкамі" тармозіць працу заводу.

На днях быў сход партыйнага колектыву з дакладам дырэктара аб стане заводу.

Дырэктар заводу т. Фалкін—расказаў сходу партколектыву гісторыю заводу.

Аб тым, што будаўніцтва заводу пачалося ў чэрвені м-цы 1928 году і будзе скончана ў 1931 годзе ведае кожны піонэр Гомсельмашаўскага атраду. Першапачатковыя намёткі будаўніцтва ў 3 з паловай мільёны рублёў павялічаны зараз да 9 з паловай мільёнаў рублёў.

Будаўніцтва заводу праводзілася так, як гэта не павінна было рабіцца. Безгаспадарлівасьць будаўнікоў Белдзяржбуду дае сябе адчуваць і будзе адчувацца ў далейшым за ўсёй рабоце Гомсельмашу.

З 96 рабочых ў красавіку, да 1300 рабочых у лістападзе—вось шлях буйнага росту заводу. Зарплата рабочых узрасла на 150 проц., а вытворчасьць працы зьнізілася. Разам з зьніжэньнем вытворчасьці працы прамфінплян быў недавыканан.

На 1-ае кастрычніка плян недавыканаваны на 12 проц. У першым месяцы ударнага кварталу—кастрычніку—на 43 проц., а ў лістападзе—на 64 проц.

У грашовых адносінах, пры такіх „бліскучых" па сваёй маруднасьці тэмпах плян за ўдарны квартал будзе не давыканан на 85 проц. Ці варта гаварыць аб дробязных лічбах—паказчыках выкананьня, калі процант недавыкананьня пераважае?

На заводзе яшчэ не ўстаноўлена большасьць абсталяваньня. Замежныя машыны, часова ўсталяваныя без адпаведнага фундаменту, вельмі хутка псуюцца.

Жангаёр на ненадзейнай арэне

На сходзе партыйнага колектыву выступала шмат партыйцаў, комсамольцаў і беспартыйных рабочых.

Прамоўцы лаялі брыгадзіраў, цэхавую адміністрацыю, брыгадзіры лаялі заводакіраўніцтва. У большасьці прамоўцаў так і прасьвечвалі „об'ектыўныя" настроі, хаця гэты тэрмін вельмі старанна абыходзілі. Гаварылі аб недахопе жалеза, дэталяй, аб нікудышняй якасьці продукцыі. Але ніхто з выступаўшых не заявіў аб тым, што вінаваты партыйны колектыў на чале з сваім кіраўніцтвам.

Невыпадкова на сходзе моўчкі абышлі пытаньні ўдарніцтва і соцспаборніцтва.

Ударніцтва, як масавы рух, яшчэ не набыло праноў грамадзянства на Гомсельмашы.

Быў час, калі на заводзе разваліліся вытворчыя комуны з-за адсутнасьці кіраўніцтва. А комуна-ланцугоў, засьмечаная рвачамі (частка іх была з комсамольскімі білетамі), абярнулася ў комуну рвачоў. Ганьбавала ідэі соцспаборніцтва і комуністычныя адносіны да працы.

Энтузіязм рабочай моладзі, комсамольцаў прыціснуў сваім прэсам няўважлівыя адносіны, сьлюнцяйства і нежаданьне правільна накіраваць і аформіць гэты энтузіязм.

IV. „Становішча на заводзе абгаварыць у бягучых справах"

Пры абгаварэньні парадку дня сходу, па прапанове сэкратара партколектыву—Левіта,—пытаньне аб становішчы заводу пераносіцца другім, а першым абгаварвaецца паўтары гадзіны пытаньне аб прыёме ў партыю і выключэньні.

Матывы,—пакуль абгаварыць становішча заводу разыйдуцца ўсе са сходу (ну, а калі і разыйдуцца ў час абгаварваньня становішча заводу—не асабліва і страшна).

У час спрэчак аб становішчы на заводзе зала ўсё пусьцела і пусьцела. А калі дашло да заключнага слова і рэзолюцыі—з двух сотняў прысутных засталося чалавек 30, з іх 20 партыйцаў...

Як бачым дробязь. Але дробязь вельмі характэрная для Гомсельмашу і парткіраўніцтва.

Да рэчы, аб бюро партколектыву. З сямі членаў бюро трое выявілі сябе на заводзе, як правыя опортуністыя. Вось яны:

— Кучаравенка—былы старшыня распушчанага за права-опортуністычную практыку завкому.

Шагал—былы сэкратар колектыву комсамолу, Бюро колектыву ЛКСМБ на чале і Шагалам праводзіла права-опортуністычную практыку.

Гейхман—майстар зборачнага цэху, заявіўшы аб немагчымасьці выкананьня плянавых заданьняў. Цэх пад яго кіраўніцтвам плянавых заданьняў не выконвае і дагэтуль.

Вельмі цікава роля ў гэтай справе газэты „Палеская Праўда" з шумам узяла на буксір Гомсельмаш—дала шэраг матар'ялаў. Потым астыгла і супакоілася. Гэтым буксір і скончыўся. У „Палескай Праўдзе" ужо некалькі тыдняў без руху ляжыць матар'ял аб права-опортуністычнай практыцы гомсельмашаўскага кіраўніцтва. Чаму ён дагэтуль не зьмяшчаецца—зусім незразумела. Тым больш у адносінах да газэты—шэфа над заводам

V. Хто вінаваты?

ЦО КП(б)Б „Зьвязда" ў свой час пісала аб Гомсельмашы—„Гігант на тармазох". Гомсельмаш на сёньняшні дзень яшчэ больш забуксаваўся на тармазох. Вялікая частка віны і адказнасьці за правалы Гомсельмашу кладзецца на бюро Гомельскага Гаркому партыі і комсамолу

Бюро Гаркому партыі паўтара месяцы таму назад зьвязала патрабаваньні прадстаўніка ЦП саюзу мэталістых аб зьмене парткіраўніцтва, чым па сутнасьці спрыяла далейшаму пагоршаньню становішча заводу.

І толькі тады, калі бюро партколектыву расьпісваецца ў сваёй бязмоцнасьці і ставіць пытаньне аб давыбарах бюро, бюро Гаркому КП(б)Б вырашае пытаньне аб перавыбарах.

Якая мяккасьць і бесхрыбетнасьць да політычна-збанкрутаўшагася парткіраўніцтва Гомсельмашу!

Дзе было бюро Гаркому КП(б)Б раней?

А як расцэньваць кіраўніцтва Гомельскага Гаркамолу, якое стала абгаварваць пытаньне аб роспуску бюро комсамольскага колектыву Гомсельмашу калі гэта ўжо было фактам? І гэта ў адносінах да Гомсельмашу—аднаго з найбольш буйных заводаў, як гораду, так і рэспублікі наогул.

Гаркамол і ў шэрагу іншых спраў ня змог правільна і чотка кіраваць комсамолам Гомсельмашу, зьявіўшыся па сутнасьці рэгістратарам падзей.

* * *

Памеры розных частак сілосарэзак увесь час мяняюцца і сталі яшчэ не ўстаноўлены. Шмат гатовых дэталей ідзе ў брак з-за няўвязкі пры зьмене памераў.

Гомсельмашу неабходна новае парткіраўніцтва, якое-б здолела на чале з рабочай масай заводу аслабаніць Гомсельмашу ад „тармазоў" і надаць яму бальшавіцкія тэмпы.

А. А.

Гомель, завод „Сельмаш".

Месячнік беларусізацыі

Бязьлітасна змагацца з вялікадзяржаўным шовінізмам—галоўнай небясьпекай

У месячнік беларусізацыі даб'ёмся найбольшага ўдзелу комсамолу ў будаўніцтве беларускай культуры--нацыянальнай па форме і пролетарскай па зьместу

Рашуча ўзмоцнім тэмпы беларусізацыі

Пара скончыць разважаньні

У комсамольскай ячэйцы 9-га вучастку цагі (Гомель) справа з правядзеньнем у жыцьцё нацполітыкі настаўлена вельмі дрэнна. Комсамольцы па беларусізацыі ніякай працы не праводзяць. Сярод комсамольцаў ня радка можна пачуць гутаркі: „што гэта за мова, на што яе вывучаць, калі я сёньня тут, а заўтра буду дзе-небудзь на Украіне, г. зн. мне прыдзецца вывучаць усе мовы". Некаторыя фабзайцы кажуць:—„мы гэтай мовы не разумеем, мы на ёй ня можам гаварыць, навошта яна нам".

Пададзеныя факты кажуць аб тым, што комсамольская ячэйка беларусізацыяй не займаецца. Ніякіх адзнак правядзеньня беларусізацыі ў жыцьцё няма (акрамя пратаколаў). Нават плякаты і газэты пішуцца на расійскай мове. Аб беларускай літаратуры і гутаркі не вядзецца. А ячэйка налічвае 90 чалавек, сярод іх восем і кандыдаты партыі.

Брыгада „Ч. З."

Я. ВОСІПАЎ, ГОМАН М.

Махровыя шовіністыя

Інспэктар асьветы (Копыскі раён) мала аддае ўвагі школам, дзе і па сёньняшні дзень пануе вялікадзяржаўны шовінізм, культае беларусізацыя. Мы павінны не лічыцца з таварышамі, асабліва настаўнікамі, якія яшчэ імкнуцца захаваць сярод нас дзяржаўны шовінізм. Неабходна рашуча ўдарыць па загадчыку Копыскай сямігодкі Жукаўцу і яму падобных, у якіх вялікадзяржаўныя шовіністычныя настроі і дзеі ў вялікай пашане.

Усе прадметы ў Копыскай сямігодцы выкладаюцца на расійскай мове. Настаўнікі лічаць беларускую мову мужыцкай мовай, ніякай для іх. Такіх думак трымаюцца: выкладчыца географіі—Махавенка Ліда, выкладчык матэматыкі Куцалок Раман і амаль усе астатнія настаўнікі гэтай сямігодкі.

Неабходна з'організаваць гурткі па вывучэньню белмовы, разгарнуць крытыку сярод вучняў і высьвятляць гэта пытаньне як у насьценных, так і ў цэнтральным друку.

С. [illegible]

Месячнік беларусізацыі не праводзіцца

Праходзіць месячнік беларусізацыі (Пухавіцкі р-н), а партыйныя і комсамольскі ячэйкі ніякай працы сярод сялян і колгасьнікаў не праводзяць.

Хаты-чытальні і клюбы, як асяродкі культурна-асьветнай працы на вёсцы, у большасьці зусім бяздзейнічаюць. Партыйная і комсамольская ячэйкі стаяць у баку ад гэтага пытаньня.

Антоша.

Пра беларусізацыю ні слова

Вушацкі РК КСМ на X-й раённай конфэрэнцыі пра беларусізацыю і не ўспомніў. Сэкратар РК ЛКСМБ тав. Шурко, рабіла справаздачу на расійскай мове, а калі ён задалі пытаньне аб беларусізацыі, то было адказана ў двох словах—больш аб гэтым не гаварылі.

Комсамолец.

ТРОХМЕСЯЧНІК АГЛЯДУ АПАРАТУ СУВЯЗІ

ПОШТА, ТЭЛЕГРАФ, ТЭЛЕФОН— важныя нэрвы ў соцыялістычным будаўніцтве

Гаспадарку і апарат сувязі—пад масавы кантроль савецкай грамадзкасьці

Забясьпечыць у аглядзе ўдзел шырокіх працоўных мас

7-XII пачаўся трохмесячнік агляду дзейнасьці гаспадаркі сувязі БССР.

У рэконструкцыйны пэрыод дзейнасьць гаспадаркі сувязі, асабліва ў сучасны момант, мае надзвычайна вялізарнейшае гаспадарчае, палітычнае і культурнае значэньне, з пункту погляду пасьпяховага соцыялістычнага будаўніцтва нашай краіны.

Грунтоўныя задачы агляду зьяўляюцца: усебаковае выяўленьне і вывучаньне станоўчых бакоў у працы усіх выглядаў сувязі (пошта, тэлеграф, тэлефон і радыё) і асабліва найбольш слабое месца яго працы—распаўсюджваньне—дастаўка газэт, лістоў.

Агляд павінен высьвятліць, як ідзе падрыхтоўка кадраў, арабачваньне апарату, якая сувязь маецца з партыйнымі, савецкімі профсаюзнымі арганізацыямі і ўсімі працоўнымі масамі.

Усё гэта магчыма будзе высьвятліць пры ўмовах разгорнутай бальшавіцкай жорсткай самакрытыкі, праз партыйныя, савецкія, профсаюзныя, комсамольскія і грамадзкія організацыі і шырокія масы працоўных з тым, каб на грунце грамадзкай думкі лепш прыстасаваць гаспадарку сувязі да абслугоўваньня соцыялістычнага будаўніцтва і ўсіх працоўных мас, зжыць маючыяся недарэчнасьці.

Трохмесячнік павінен паказаць, як сапраўды павярнуўся саюз тварам да вытворчасьці, як ён мобілізуе актыўнасьць працаўнікоў і іх прапановы на палепшэньне дзейнасьці апарату сувязі, наколькі разьвіта соц. спаборніцтва і ўдарніцтва і становішча вытворчай дысцыпліны.

У час агляду пролетарская грамадзкасьць павінна рашуча выявіць **усіх бюрократаў, валакітчыкаў, сыстэматычна парушаючых вытворчую дысцыпліну, і аляўляючых нядбайныя адносіны да сваіх абавязкаў**, агляд павінен выявіць і лепшых **энтузіястых, перадавікоў ударнікаў вылучэнцаў вытворчасьці**.

Усе гэтыя задачы сьведчаць аб неабходнасьці правядзеньня агляду і яго вялікім культурна-палітычным значэньні.

Райкомы і ячэйкі ЛКСМБ павінны зараз-жа ўключацца ў 3-х месячнік агляду і распачаць растлумачальную працу сярод працоўнай моладзі і дарослых, аб значэньні гаспадаркі і дзейнасьці апарату сувязі і ўдзел беспартыйнай працоўнай моладзі ў правядзеньні трохмесячніка, папярэдне абгаварыўшы гэта пытаньне на бюро райкомаў і агульных сходаў ячэек ЛКСМБ.

Перад групамі „лёгкіх кавалерыстых“ стаіць адказная задача ў галіне выяўленьня недахопаў у працы апарату сувязі і пасобных яго працаўнікоў, вывучаньне ролі працуючых у апаратах сувязі комсамольцаў, іх адмоўных і станоўчых бакоў.

Юнкоры! Памятайце, што пасьпехі правядзеньня 3-месячніку агляду апарату сувязі будуць залежыць ад разгортваньня бальшавіцкай жорсткай самакрытыкі, не зважаючы на асобы, і асабліва ў друку.

Пішэце наколькі раённыя сельскія штабы апавясьцілі працоўнае насельніцтва аб трохмесячніку агляду, наколькі штабы ўцягнулі ў сваю працу працоўных.

Юдаенкоў Ж.

Трыбуна для мільённых аудыторый

Надоечы споўнілася пяць год ад дня адчыненьня Менскага Радыё-цэнтру.

З выданьнем дэкрэту аб вольнасьці эфіру ў 1924 годзе, пачалося і ў БССР радыёаматарства. Але аматары налічваліся адзінкамі, дзе-ні-дзе з'арганізуецца радыё-гурток.

Перашкоду сустракалі ў вялікай адлегласьці ад шырокавяшчальных станцый таго часу. Пабудова радыёвяшчальнай станцыі ў БССР была неабходным крокам да радыёфікацыі.

І вось, у канцы лістапада 1925 году эфір быў узбуджаны радыёхвалямі, якія несьлі працоўным БССР перадачу мітынгу, прысьвечанага пачатку рэгулярнай працы менскага перадатчыка. Магутнасьць перадатчыка была нязначная (усяго 1, 2 кілёвата), бо станцыя знаходзілася ў цэнтры гораду і не было магчымасьці пабудаваць больш-менш адпаведную антэну да перадатчыка. Але вялікім посьпехам было ўжо і тое, што нас чулі вёскі Койданаўшчыны і былой Барысаўшчыны на дэтэктар.

Шмат было ў працы станцыі недахопаў, бо не мелі належнай апаратуры. Напрыклад: мікрафон, праз які вялісе перадачы, быў звычайны тэлефонны вугальны, час ад часу прыходзілася яго прадуваць, бо парашок меў уласьцівасьць сьлiпацца.

Вялікія перашкоды былі яшчэ і таму, што матар'ялы для перадачы паступалі несыстэматычна, а то і зусім не паступалі.

Чыталася друкаваная газэта, спецыяльных дыктараў не было. З мастацкай часткай было таксама дрэнна, толькі раз на тыдзень станцыя мела магчымасьць запрашаць для перадачы оркестр і хор Беларускага Дзяржаўнага Тэатру.

У ліпені 1926 году радыёвяшчаньне праз станцыі СССР перадаецца ў рукі акц. т-ва „Радыёперадача“. З гэтага часу вяшчаньне мае ўжо пэўную матар'яльную глебу і забясьпечваецца патрэбным матар'ялам.

Радыус-жа дзейнічаньня станцыі застаецца стары. Толькі ў канцы 1926 г. станцыя атрымала спэцыяльна абсталяванае памяшканьне па Унівэрсытэцкай вуліцы. Ужо можна было паставіць нармальную радыёмачту. Пераход на новую антэну павялічыў радыус чутнасьці станцыі.

Яшчэ пазьней—праз 4 месяцы быў установлен 4-кілёватны перадатчык, які ў першы-ж месяц даў паведамленьне аб чутнасьці станцыі з такіх адлеглых пунктаў СССР, як Сьвердлоўск, Архангельск, Ленінград, Ялта, а таксама і з-па-за межаў. На Беларусі, акрамя адлеглай Гомельшчыны, зьявілася магчымасьць амаль што ўсюды мець прыём на дэтэктар.

Вось малецькі нарыс з гісторыі адной з трыбун для мітынгу з мільённай аўдыторыяй. Аб гэтых трыбунах т. Ленін гаварыў: „Гэта трыбуна штодня нясе ў рабочыя кватэры, у сялянскія хаты-чытальні, у клюбы, на плошчы ўсё, што можа даць Рабоча-Сялянская ўлада для выхаваньня шырокіх колаў працоўных, для іх культурнага адпачынку“.

А. Коммар.

3000 ТЭКСТЫЛЬШЧЫКАЎ ЛОДЗІ ЗАБАСТАВАЛІ

Дзесяткі тысяч беспрацоўных, жабрацтва, голад—спадарожнікі ўвесь час абвастраючагася экономічнага крызісу

Фашыстыя шукаюць „выйсьця“ ў падрыхтоўцы вайны супроць СССР

Урад Славэка— урад фашызму

ВАРШАВА, 12. Комуністычная фракцыя польскага сойму ўнесла ў сойм прапанову аб выражэньні недавер'я ўраду Славэка, як ураду фашызму, голаду і ўмоцненай падрыхтоўкі вайны з СССР. Увесь буржуазны друк замоўчвае гэты факт, зусім не адзначаючы яго таксама ў справаздачах пасяджэньняў сойму.

Фальшывы манэўр пэпэзсаўскага профсаюзу

ВАРШАВА, 12. Тэлеграмы з Лодзі паведамляюць аб першай буйнай забастоўцы ва ўмовах узмацняючага наступленьня капіталістых на заработкі рабочых. У Лодзі забаставала 3000 тэкстыльшчыкаў Ведзеўскай мануфактуры. Фабрыка прад'явіла рабочым наступны ультыматум: фабрыка будзе працаваць 6 дзён у тыдзень, калі рабочыя згодзяцца атрымаць толькі 35 проц. зарплаты наличнымі, а рэшту таварамі, калі-ж рабочыя пажадаюць атрымаць 55 проц. наличнымі, дык фабрыка будзе працаваць толькі два дні ў тыдзень. Рабочыя адвергнулі гэты ультыматум. Пэпэзсаўскі профсаюз прыняў прапанову аб арбітражы, абмежаваўшыся фальшывай і характэрнай заявай:—„Знаходзячы ў прынцыпе ўрадавыя арбітражы непрымальнымі пры вырашэньні конфлікту паміж рабочымі і прадпрымцамі, асабліва ў цяперашніх палітычных умовах, мы ўсё-ж прапанаваны нам урадавы арбітраж прымаем“.

Вобыскі і арышты ў Польшчы павялічваюцца

ВАРШАВА. Левая украінская газэта „Сіла“ прыводзіць падрабязнасьці закрыцьця аддзяленьня Украінскага культурна-асьветнага грамадзтва „Рідна Хата“ па ўсёй Холмшчыне і Палесьсю. Разгром „Рідная Хаты“ быў зроблен 8 і 9 сьнежня.

У Холме паліцыя посьля вобыску апячатала памяшканьне „Рідная Хаты“ і выкінула на вуліцу ўсю ле маемасьць.

Адначасова ў 8 паветах было ліквідавана 180 аддзяленьняў „Рідная Хаты“ Паліцыя зрабіла старанныя вобыскі ва ўсіх членаў праўленьня „Рідна Хата“.

У аддзяленьнях „Рідная Хаты“ літаратура конфіскавана. Шмат работнікаў арыштавана.

Па ўсёй Кубе абвешчан стан асады

НЬЮ-ЁРК, 11. Як паведамляюць з Гаваны, па ўсёй краіне працягваюцца шматлюдныя дэмонстрацыі супроць ураду Мачадо. На дэмонстрацыі адбываюцца бурныя сутычкі, якія суправаджаюцца страляніной і кіданьнем бомб.

Па ўсёй Кубе абвешчан стан асады.

За ўдзел у дэмонстрацыі —турма

ВАРШАВА. 12. Акруговы суд у Сасноўцах прыгаварыў 3 рабочых да турэмнага зьняволеньня на тэрміны ад 6 месяцаў да двух год за ўдзел у дэмонстрацыі пратэсту, якія адбыліся ў Сасноўцах супроць сьмяротнага прысуду, вынесенага Львоўскім судом тром комсамольцам.

У Брэсьце акруговы суд прыгаварыў пяць чалавек да турэмнага зьняволеньня на тэрмін ад двух да трох год за ўдзел у комуністычнай дэмонстрацыі 13 ліпеня.

Колькасьць беспрацоўных расьце

ВАРШАВА, 12. За апошні тыдзень, з 30 лістапада па 6 сьнежня, колькасьць афіцыйна абсьледаваных беспрацоўных іноў павялічылася на 17 з паловай процантаў, дасягнуўшы лічбы — 2293.. чал. Самы вялікі рост беспрацоўя даюць наступныя пункты—Лодзь 2000 з лішкай новых беспрацоўных за тыдзень, Верхняя Сілезія 1800, Варшава — 950, Познань 800 і г. д.

Дэмонстрацыі разагнаны ангельскай паліцыяй

ШАНХАЙ, 12. Не гледзячы на паліцэйскі тэрор у розных частках гораду ўчора адбыліся дэмонстрацыі з повадку трэцяй гадавіны кантонскага паўстаньня. Паліцыя з выключнай жорсткасьцю разагнала дэмонстрантаў, арыштаваўшы шмат з іх.

У Кантоне, у сувязі з гадавінай паўстаньня, уведзена ваеннае становішча. У гонар гадавіны кантонскага паўстаньня адбылася дэмонстрацыя рабочых.

Дэмонстранты разагнаны ангельскай паліцыяй.

15 удзельнікаў дэмонстрацыі арыштаваны.

Папраўка

Ва ўчарашнім № „43“ пад перадавым артыкулам „Аб росьце комсамолу“ выпаў подпіс аўтара. М. Рындзіна.

Паведамленьні

15 сьнежня, а 7 гадзіне ўвечары, у памяшканьні Фрунзэўскага РК ЛКСМБ (3 паверх) адбудзецца нарада ўсіх „лёгкіх кавалярыстых“ навучальных устаноў гораду Менску па пытаньню праверкі становішча беларусізацыі. На нараду павінны зьявіцца: „лёгкія кавалерыстыя“ абфаку, пэдфаку, наргасу, саебуду, мэдфаку, хэмінстытуту, політэхнікуму, польпэдтэхнікуму, аўпэдтэхнікуму, Белпэдтэхнікуму, дашкольнага тэхнікуму, тэхнікуму сувязі і інш.

Кастрычніцкаўскі і Фрунзэўскі РК ЛКСМБ

Беларускі Дзяржаўны Унівэрсытэт даводзіць да ведама ўсіх жадаючых паступіць у БДУ, што прыём заяў на зімовы прыём гэтага акадэмічнага году працягнуты на ўсіх факультэтах да 25 сьнежня г. г.

Прарэктар—Вальфсон.

АДКАЗНЫ РЭДАКТАР
РЭДКОЛЕГІЯ

Да ведама ўсіх саветаў фізкультуры БССР

24 сьнежня 1930 г. у г. Менску скліkаецца чарговы пашыраны пленум ВСФК БССР з наступнай абвесткай дню:

1. Агульна-палітычны даклад (дакл. т. Рыжоў), 2. Даклад аб выніках перабудовы фізкультурнага руху ў профсаюзах і чарговыя задачы (дакл. т. Калмковіч), 3. Работа ФК організацый у вёсцы у пэрыод рэконструкцыі сельскай гаспадаркі (дакл. тав. Трэскоўскі). 4. Зацьверджаньне кантрольных лічбаў разьвіцьця ФК руху у БССР на 1931 г.

На пленум павінны зьявіцца, акрамя членаў апошняга, таксама ўсе сакратары гарадзкіх і раённых СФК.

Згодна пастановы сакратарыяту ЦВК БССР ад 1 сьнежня 1930 г. РКВ і Горсаветы павінны забясьпечыць прысутнічаньне на пленуме прадстаўнікоў па ФК сваіх раёнаў.

Усе выдаткі, зьвязаныя з камандыраваньнем на Пленум, за выключэньнем харчаваньня і кватэры ў Менску, аплачваюцца камандуючымі організацыямі.

ВСФК БССР.

Друкарня імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599